

Előfizetési díj.

Helyben:

Egy évre . . . 3 frt.—kr.
Fél évre . . . 1 „ 50 „
Negyedévre . . . 80 „
Egyes szám ára . . . 10 „

Előfizetési díj.

Vidéken:

Egy évre . . . 3 frt 60 kr
Félévre . . . 1 „ 80 „
Negyedévre . . . 1 „ — „
Egyesszám . . . 10 „

VÁCZ.

HELYI ÉS VIDÉKI ÉRDEKŰ HETIKÖZLÖNY.

Hirdetmények díj 3 hasábos petit sorórt 5 kr. — Többzsóri vagy terje- || Nyilt térbenvaló közlemények után három hasábos sorórt 15 krajczár delmes hirdetésnél árlengedős adatik. || szánittatik.

Az előfizetési pénzek és a lap szellemi részét illető közlemények Vácra szerkesztőségéhez fő ut 84. szám alá Vácra küldendők.

Hirdetések fölvetetnek a síknet. Iparint. Könyvnyomdájában, a névzetű által.

Kéziratok vissza nem adotnak.

Vác, 1871. aug. 29.

A tüzoltó-egylet tehát, melyet már több évvelkel ezeltől a dalárdá felkes alapított terveztek, tényleg megalkultnak mondhatók.

A csapások, az elemi veszélyek sokszor jót is eredményezhetnek.

Ha nekünk e napokban nagyobb-szerű tüzvésznek nem lett volna, — nincs oly Demosthenesi szónoklat, melylyel ez egyelet létrehozni sikerült volna.

Igaz ugyan, hogy még sok, igen sok oly akadályokkal kell küzdeni, melyek elhárítása nem csekély erőt és erélyt igényel, azonban hála a polgárság életrealóságának, mely velük ezen intézmény szükségességét elismerteti, ezen akadályok rövid időn eloldázza lesznek.

Miután tehát az egyelet magát alakultnak kijelentette, sőt elnökével élen 12 bizottmányi tag már a szükséges munkálatokon dolgozik, — legyen szabad minden aprólékoságokat mellőzve, a fő-főteendőket röviden jelezni.

Mindenek előtt:

1-ör. Nem kell az alapszabályok minütiaig leendő kidolgozásig húzni a miniszteriumhoz leendő bejelentést, és az előleges engedély megszerzését.

Az előleges engedély bírása mind arra feljogosít minket, mit egy teljes alapszabályi birtoka, t. i. hatóságunkkal magunkat mint testületi érintkezésbe tehetjük, tőle a segédkezést jogosan megkívánhatjuk.

2-ör. Aláírási íveket adjon ki a bizottmány, mely a tagságra vonatkozó csupán, és ezen íveket minden oly iparossal közölje, kik részint iparuk részint a tapasztalatnál fogva ügyes és szorgalmas tüzoltók lehetnek.

3-ör. Mihelyt az előleges engedélyt bírja, a felszerelés és egyéb költségekre aláírasi íveket nyisson, keresse meg a hatóságot, keresse meg a bizottsági egyleteket, vagyonságból háztulajdonosainkat, a clerust, — nem hisszük hogy hiába kopogtassanak.

4-er. Tegye magát a bizottság

Pest városi tüzoltó-egyletének nemes elnökével érintkezésbe, és innét nyert gazdag tapasztalt szerén addig előre is intézkedhetik, míg a tüzoltó-egylet nagygyűlése megtartva lesz.

5-ör. Hogy mindazt megtehesse és pedig haladéktalanul, ossza fel magát albizottságokra.

Már most Vác város lelkes polgárai csak rajtatok függ némi áldozattal oda érlelmi a dolgot, hogy ezen, egyedül a ti vagyon és személybiztonságokra alakult egyelet, semmi szükséges eszközökkel ne nélkülözzen, és így áldásos működését, mely egyelőre sajnos igen korlátozott leendő, — ha szükség lesz reá (mitől az ég övön meg minket) hatályosan megkezdhesse.

Vége városi hatóságunk belátandja, hogy elmuldt azon idő, midőn még a legűdösebb egyletek is csak hatósági gyámokodás, és engedély osztások mellett keletkezhetek és létezhettek; és hogy ezért, mert ez egyelet nélküle merészkedtet megalakulni, nem győzven várni az oltami kezdeményezést, — ez egyeletet a lehető leghatározottabban pártolni és minden lehető segédkezést nyújtani kötelessége, és ha ezt: akár mint egyenként háztulajdonosok, akár mint egyenként testületi tagok teendik, az elismerést tőlük megtagadni senki sem fogja.

Mit kíván a népiskola az alapnövelődélt, ovodától.

A haladás vágya magával ragadott mindenkit; a társadalom minden rétegeiben ugyanazon egy eszmét, a műveltség és haladás eszméjét és annak valósítását tűzte ki céljául.

A népnevelés terén is hangzik az ügy tökéletesbítését célzó felhívás, s ezen felhívást követni akarjuk is; míg azonban egy részről, e felette fontos törekvés, a nevelés munkáját a szülői házzal összhangzásban óhajtuk gyakorolni, mivel az alapnevelés nagyobbmérvű eredménye azzal szoros

kapcsolatban áll; úgy más részben ép oly fontos törekvésünk láncolatának második részével is t. i. a népiskolával összhangzásba lépünk, és azzal összhangzásban kell megmaradnunk, ha azt akarjuk, hogy azon mű, melyhez biztos alapot fektetni törekszünk, szerencsésen és kielegítőleg sikertüljön.

Az alapnevelés más szóval kidedovodai, és a néptanítás közti összhangzat létesítését eszközöl irányelvek fölállítására leend jelen igénytelven soa-rim feladata, mely alapnevelésainak Köhler Agoston német alapnövelőknek nézeteit tárja előnkbe s teszi szemléltetővé. — A feltett kérdésre vonatkozó felelet kétségkívül egyike a legfontosabbnak az alapnevelésre nézve, mert egy részt azon célt fontos kitűzését szorgalmazza, melynek elérésére az alapnövelőknek törekedniök kell. — más részt elének állítja azon szirteket, melyeken a korai nevelés hajótörést szenvedhetne.

Röviden mondvá, a feltett kérdésre úgy hangzik az általános felelet: „ az elemi iskola az alapnövelődélt, mint előkészítő intézetből sem többet sem kevesebbet nem kíván, mint azt, hogy az iskolába átadandó növendékek a tanítás befogadására elkészítve legyenek, vagyis meg legyenek érve az iskolára. — E tételt következőképen részletesezhetjük:

Az iskola, az alapnövelődélt nekí át adandó növendéktől azt kívánja, hogy azok önkényt szívesen kebelez-zék magukat tanuló társaik közé, átálán véve a társalgási éretnyeknek lehetőleg megfeleljenek. — A gyermeknek ne a szabadságtól kötelmeztséghé, mint ez rendszeren történő szokott, hanem megfordítva a kötelmeztségtől szabadságra vezettesse-nek. — Az elvadtul visszavonuló, társaságot nem kedvelő gyermek mennyire akadályozza a tanítót az iskola munkájában, hetekig írás, zaj és mákacs viselettel zavará a tanulni óhajtok figyelmét; az ilyen hibáktól az alapnöveldeben orvosoltatik meg, és nyer helyes irányt. — Az

orvoslás eszközei következők: a mozgásra alapított társjátékok, más gyermekkel szabad, de örökös alatt álló társalgás s a közös foglalkozások.

Azt kívánja az iskola, hogy a gyermekek a tanítónak, felőgásukhoz mért előadásait, t. i. tanításait, beszédeit figyelemmel és érdeklél kísérjék. — Ebből következik tehát hogy az alapnöveldeben ügyelni kell arra, hogy a növendékek szórakoztassa s könnyelművé ne váljanak. — A gyermekekkel ezen hibás irány éb oly könnyen idézhető elő, és válhatik szokássá, mint a hibás irányokkal ellentétben álló érenek.

A nevelő semmi tárgyat félig vagy felületesen ne vezessen át a gyermekek érzetein, hanem az minden benyomásnak, a miket ezek gyakorolnak, teljesnek és állandónak kell lennie.

Ezeket illetőleg sem szabad azonban túlzásba esni, nehogy a növendékekben a játékok s a foglalkozások iránti érdeklészt, elfáradás, és undor idézessék elő.

Foglalkozási tervek igen gyakori változattal felültesseget szűnek. — Ép ugy egyes tárgyak részletes és bő fejtegetése által a kis gyermekek éber figyelmre szoktani nem alkalmas. A munkásság és figyelem ébresztésének alkalmas eszközei a Fröbel-féle játékok, foglalkozások, gyermekded beszédek a gyermekek körébe eső tárgyak, a napi, szinte a gyermekek körébe eső esemény, természeti tűnények stb. ismertetése.

A népiszkola kívánja, hogy a gyermekek tisztán és lehetőleg helyesen beszéljenek, hogy ez által az olvasás helyes tanítása eszközöltő legyen.

Ha az iskolába felvett gyermekek

e köteleket nem teljesítik, az elemi tudományok befogadására sem képesek, és általában a nyelvtanításban czélt egy elemi iskolának legalsóbb osztályában, egy évi tanfolyam alatt el nem érnek. — Közönségesen a falusi, de nem ritkán a városi népiscolák e tekintetben csak kívánni valót hagynak hátra; s így valaminek a nevelés ugy a tanítás, ha kellő alapra fektetve nincs, tökéletes soha sem lehet. — Az alapnöveldeben minden felett a tisztá anyai nyelvet kell ápolni, a helyes kifejezéseket alkalmazásba hozni, s a hang- és nyelvelles szólásmódokat kiküszöbölni. — Ez történik a gyermekdalok elő- és utánmondása által, gyermekjáték alkalmazásával beszédek és elbeszélések által; — a dallam által a szavak szótágra való elosztása eszközöltetik, s a beszéd nevezete minden irányban gyakoroltatik s erősítetik.

Azt kívánja a népiszkola, hogy az átveendő gyermekek némileg az íráshoz megkivántató ügyességekben jártasak legyenek. — Az ezekbeni gyakoroltság is az iskolai érettséghez tartozik, mert ha legalább a függélye, vízszintes és ferde vonások irni tudása hiányzólnék s ha ez az iskola tanítója által még csak ezután nyujtatnák, akkor a czélfajt sem írásban sem az olvasásban el nem érni, még azon esetben sem ha hogy az irvaolvasást hozná alkalmazásba, melynek egyébként minden többi módok felett elsőbbségi előnye van. — A gyermek kezeinek tehát már ezen gyakorlatsággal némileg bírnia kell, mit az alapnövelde a háló-rajz s tüzelés által nyujt. — E mellett azonban nem

szükséges, hogy a Fröbel-féle vagy más rajziskola az alapnöveldeben a czélzást alkalmazzassék, ellenkezőleg tevéletesség volna a nagy és terjedelmes anyaghalmozat kis gyermekek körében használhatni. — Ez a nevelő helyes választásától tetetik függővé.

Ha a gyermeki szem még igen gyakorlatlan, ugy, hogy előtte a nagy írott vagy nyomott betűnek alakjai egybefolyanak, akkor a gyermek még nem érett az olvasóiskolára. — Ki két vagy három különböző alakú tárgyban különböztet nem talál, annak vágya sincs azokat beszédeglymástól megkülönböztetni. — Sok gyermeknél a kinem mívelt alakérzék oka annak, hogy nem ép oly gyorsan és ugyanazon kedvvel tanulja meg az olvasást, mint mások. — Czélzerű-e tehát, hogy a tanuló azt most pótolja, a mit az előkészítő nevelés elhanyagolt, s tanácsos-e neki az által a tehetséges növendékeket haladásukban visszatartani s gátolni? — Bizonyára nem; mert az előkészítő nevelésnek az alapnevelés dolga a hiányt pótolni, kiegészíteni. — Azonban az alapnöveldeben óvakodnia kell a gyermek alkalfelgőz tehetőségét a holt betű által fejleszteni, vagy pedig olvasási gyakorlatoknál kinözi s az alapnöveldeit olvasó iskolává tenni. — Ehhez más eszközöket kell használni, minők az építkezés, papír összehajítás, fonás, vessző összerakás rajz, stb. — Ha a gyermek ezen eszközök által az alakok országába vezetett, és ily különféle alakok utánzásban gyakoroltatott, akkor a gyermek a tapasztalat utján a betűalakok megkülönböztetésére eléggé előkészült, és az

olvasás gyökere... No mekkékké... irás, ol... nek... nulság... hasonl... terhelte... látszóla... de kés... tanulás... elveszté... szeténé... rábban... régen o... tályait... volna... gusok... már ré... hogy a... előtt e... szerese... gyerme... megfos... got; vé... vagy i... okoz.

F... lent la... rója be... dal löv... volt... gatnár... ban, h... tatlan... vagy... tanúság... nepet... H... nak a... a két... husvéti... C... ben K... husvéti... mitand... aprilis... bírói g... E... jelen é... 30 ma... ben N... kezdő... husvét... vetkez... nek 5-... közü... és szig... egyzse... érvünk... igazolj... napon... tan-18... -lik... meg... ennék... foglyo... n e p... sam... 39-ik

TÁRCSA.

A bourgeois-i nagy veszteség!

Prick Jösefföl.
(Folytatás).

Egyet mondhatnak még Capel ur okmányának védői. — azt t. i. hogy Capel ur a zsidó b... len d... ritum szerint ki... vátsa kelteni edictumát és szinte e szerint jelölte ki Krisztus megfeszítésének határ-idejét.

Próbáljunk tehát szerencsét a zsidó naptárral.

Itt a napok csak ugyanazon rendben folynak, melyben saját naptárunkban találhatók. Itt tehát minden hónapnak lehet egyszerűleg idézni folyó számát. — s mondani Ádr 22-ik napján — Nizán 23-ik napján stb.

Krisztus mint azt a szent írás számlált helyei bizonyítják, melyekből elég legyen szent János 18-ik fejezetének 28. és 39-ik versét idéztem, a husvétot megelőző napon feszített fel.

Tekintete végn ezen körülmennyvel még azt, hogy Mózes 3-ik könyvének 5-ik versében foglalt isteni parancs szerint a husvét Nizán havának 14-ik és 15-ik napja közüi esteire esik, Capel ur okmányában Március hónap helyett Nizán hónap 22-ik és 23-ik napját jelölte helyettesítésül, s ekkor azonban Krisztus kivégzése husvét után 8 napra történt volna, mi szinte hamis.

Egyáltalában hamis az is, hogy Krisztus Március hónapban feszített keresztre! Ezen állításom támogatására következő adatokat bátorokodom felhozni. A keresztelészés történt Róma építésének 983-ik. — Krisztus születésének pedig 33-ik évében, a hét hatodik napján, pénteken, a husvétot megelőző napon.

A hónapok számítása.

Ezen közütdomás tény alapú véve, kérem a nyilvános szavazásukkal velem firkuszni a mód, melyszerint a zsidók akkoriban megállapítai szokták hónapjaikat. A nap pályája még abban az időben meghatározva nem lévén, a zsidók a többi népek szokása szerint szinte a hold forgásából határozták meg hónapjaikat, úgy, hogy minden uj hold egyszermint kezdője vit egy uj hónapnak s ezen számítási módból származik saját nyelvükben is a szó hónap (holdnap).

A hold ugyan pályáját bevégzi 27 nap 7 óra és 43 perc alatt, mindazonáltal ugyanezen idő alatt a föld is forogván az uj hold feltűnése láthatárunkon egyszerre nem észlelhető, s így az időtartam az uj hold és uj hold között egy kissé hosszabb, azaz 29 nap, 12 óra 44 perc; ennél fogva a zsidó számítás saját hónapjaiknál idő tartamának csak nem megfelel.

A hónap kezdetének megállapítási módja.

Térjünk most át arra mikép állapították meg a zsidók a hónap kezdetét, a Jeruzsálemi templom nagy-vagy* is külső

udvarában volt egy nagy épület, melyet **Beth-Zajak** ismét is győlés házának nevezték. — Ezen házban a tanács minden harminczadik nap összejött a végett, hogy hiteles jelentést hallja azon kiküldött tisztviselőinek, kiket az uj hold láthatárunkoni feltűnéseinek constálással megbízottak.

Midőn ezen bizottmány hiteles jelentést előszól megette, követezőleg állította, hogy az uj hold az égen feltűnt; a tanács (Beth-Zin) elnöke felemelkedé székéből és felkiáltta: „Mekhudás” — az az, a hónap meg van szentelve!

A tanácsban megjelent néptömeg felkapván a szót, szaladt hazra, kiáltván az utcákon hol keresztül ment mindentül „Mekhudás” „Mekhudás” — mi az egész városban elterjedvén a hónap kezdetét vette.

Támaszkodva ezen minden kétségen felül álló tényekre Bouleau csillagász, s Toinald író, a legelkészíreterebben vezetett mathematicai és csillagászati számítások után bebizonyították hogy Krisztus születésének 33-ik, tehát kivégzése évének első napján 19-ik napján estében, tőkön délfelánt jött conjunctio a nappal, követezőleg Júdeában az uj holdat péntek esténel előbb nem láthatták, s így a (Beth-Zin)ak ismét is tanácsnak a jelentés csak szombaton reggel tétethett meg.

Ezekből világos hogy a zsidók első hónapja Nizán a Krisztus születése után 33-ik évben kezdetét március hónap 30-ik napjának estején vette.

Szem előtt tartom a fentebbi ténnyel még azt is, hogy Mózes III. könyve 5. verse

